

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium
info@agri.ee

Teie 26.08.2025

Meie 18.09.2025

nr 1.4-1/611, REM/25-
0933/-1K
nr 8-2/1329

Veterinaarseaduse muutmise ja sellega seondvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnou kooskõlastamata jätmine

Austatud minister

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium on saatnud Justiits- ja Digiministeeriumile kooskõlastamiseks veterinaarseaduse (VS) muutmise ja sellega seondvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu. Justiits- ja Digiministeerium jätab eelnõu kooskõlastamata seetõttu, et ei ole rakendatud halduskoormuse tasakaalustamise reeglit ning ka seetõttu, et me ei toeta lemmikloomade kiibistamise nii ulatuslikku kohustuslikuks muutmist. Oleme kooskõlastamata jätmist täpsemalt selgitanud märkuses 1.

1. Justiits- ja Digiministeerium ei kooskõlasta eelnõu, kuna halduskoormuse tasakaalustamise reeglit ei ole eelnõu koostamisel rakendatud.

Juhime tähelepanu, et 25.05.2025 jõustunud hea õigusloome ja normitehnika eeskirja (HÕNTE) muudatustega kehtestati halduskoormuse tasakaalustamise reegel (HÕNTE § 1 lg 4¹) ning sisukokkuvõttes tuleb esitada selgitus reegli rakendamise või rakendamata jätmise kohta (HÕNTE § 41 lg 2 p 3). Halduskoormuse suurenemise korral tuleb ette näha seda tasakaalustav nõue ning sisukokkuvõttes peab see nõue olema selgelt kajastatud.

Samuti jääb Justiits- ja Digiministeerium varem esitatud seisukoha juurde, et lemmikloomade kiipimine ja registreerimine võiks olla vabatahtlik nendes kohalikes omavalitsustes (KOV), kus vastav nõue seni puudub, ning kohustuslik seal, kus see juba kehtib. Justiits- ja Digiministeerium ei kooskõlasta eelnõuga pakutud mikrokiibistamise ja registreerimise kohustuse laiendamist kõigile lemmikloomadele, kuna see suurendaks nii elanike kui ka veterinaaride halduskoormust. Samas mõõname, et kiipimine on oluline meede, mis aitab kadunud loomad kiiremini omanikele tagastada, suurendab loomapidajate vastutust (sealhulgas aitab ennetada loomade väärkohtlemist) ning tugevdab veterinaarjärelevalvet. Siiski leiame, et loomaomanike teadlikkust kiipimise ja registreerimise vajalikkusest saaks tõhusalt suurendada ka mitteregulatiivsete vahenditega.

2. Oleme esimesel kooskõlastusringil teinud järgmise märkuse: "Soovitame kehtestada lemmiklooma registreerimise kohustuse ainult isikutele, kelle elukoht on Eestis ning kes elavad KOV-is, kus on vastav nõue kehtestatud. Registrisse tehtavad muudatused peaksid meie hinnangul olema nõutud näiteks 30 päeva jooksul — eelnõus pakutud kaks päeva on ebamõistlikult lühike. Juhul, kui ette näha ka selle tingimuse täitmise kontroll näiteks rahvastikuregistri elukoha andmetega, siis sellisel juhul on vajalik luua ka õiguslik regulatsioon

rahvastikuregistrist andmete sellel eesmärgil saamiseks. Samuti peab protsess arvestama andmete minimaalse töötlemise põhimõttega, nõude/tingimuse kontrollimiseks on vajalik üksnes fakt, et isiku elukoht on Eestis.”.

Juhime tähelepanu, et kui põllumajandusloomade register hakkab andmeid saama ka rahvastikuregistrist, siis tuleb rahvastikuregister ka andmeandjana põllumajandusloomade registri põhimääruses välja tuua, samuti lisada, milliseid andmeid rahvastikuregistrist põllumajandusloomade registrisse saadakse.

3. **Eelnõu § 1 p 7** – palume selgitada, kas sätte viimane lause tähendab, et isik võib loobuda esimeses lauses sätestatud teadete saamisest. Juhime tähelepanu, et otsekohalduva isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) kohaselt on isikul õigus igal ajal nõusolek tagasi võtta. Juhul, kui on mõeldud, et isik võib loobuda esimeses lauses sätestatud teadetest, palume sätte sõnastada järgmiselt:

„(5¹) Vastutaval töötlejal on õigus kasutada veterinaararstide registris registreeritud isiku kontaktandmeid sellele isikule vastutava töötleja tegevusega seotud teate, näiteks loomataudi ohu teate, loomatauditõrje toimingute tegemiseks kaasabi osutamise vajaduse teate ja muu sellise teate saatmiseks. Isik võib loobuda teadete saamisest. Isiku nõusolekul võib tema kontaktandmeid kasutada ka loomatervise valdkonnas seire või küsitluse korraldamiseks.“

Kui on aga mõeldud, et esimeses lauses sätestatud teadetest isik loobuda ei saa, siis palume sättest viimane lause ära jätta, sest IKÜM-ist see õigus tuleneb juba otse. Sama märkus kehtib ka loomade registri vastava sätte kohta (eelnõu § 1 p 30).

4. **Eelnõu § 1 p 12** – palume avaldatavad isikuandmed tuua seaduse tasandile, ei piisa üksnes viitest põhimäärusele. Seadusandja peab saama otsustada, millises ulatuses isikuandmeid on lubatud avaldada.
5. **Eelnõu § 1 p 32** – märkuste tabelis on selgitatud, et Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ameti e-teenuste keskkonna all on mõeldud põllumajandusloomade registri iseteeninduskeskkonda. Antud selgituste kohaselt edastab isik andmed esmalt põllumajandusloomade registrisse, mis omakorda edastab andmed loomade registrisse. Antud juhul tekib küsimus, kas siinkohal on järgitud andmete eesmärgipärasuse ja minimaalsuse põhimõtet. Juhul, kui andmed on vajalikud üksnes loomade registri eesmärgi täitmiseks, ei tohiks neid andmeid töödelda teises registris. Juhul, kui andmeid on vaja mõlema registri eesmärkide täitmiseks, siis on põllumajandusloomade register loomade registrile andmeandja ja isik ei edasta neid andmeid loomade registrisse. Eelnõust peab selgelt välja tulema, millisesse andmekogusse isik andmeid edastab ja kuidas sealt edasine andmetöötlus (andmete edastamine) toimub.
6. **Eelnõu § 1 p 33** – selle kohaselt peab loomapidaja esitama andmete muutmise kohta taotluse viivitamata, välja arvatud andmete korral, mis saadakse teistest andmekogudest avaliku teabe seaduse § 43⁹ lõike 1 punkti 5 alusel kehtestatud korras riigi infosüsteemide andmevahetuskähi kaudu. Antud sätte korral puudub tegelikult kohustatud isikul (loomapidajal) selgus, milliseid andmeid peab ta ise esitama ja millised võetakse teistest andmekogudest. Seaduses peab olema selgelt välja toodud, mis on loomapidaja kohustus, ehk mis andmeid tema on kohustatud esitama. Palume siinkohal eelnõu täiendada. Sealjuures palume üle vaadata, kas andmekogu põhimääruses on välja toodud andmeandjatena ka asutused, kellelt andmeid saadakse, sh toodud, milliseid andmeid ja milliselt andmeandjalt saadakse. Hetkel tundub, et seletuskirja lisas toodud määruse kavandis andmeandjaid ja nendelt saadavaid andmeid ei ole sätestatud. Palume siinkohal ka põhimäärust täiendada.
7. Palume vähemalt osa andmekaitsealasest mõjuhinnangust seletuskirjas avaldada, sest kõik sellest ei saa olla asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teave. Võimalik on teha sellest mõjuhinnangust ka kokkuvõtte seletuskirja.
8. Praegu toimivad Eestis mitu lemmikloomaregistri nn karbitarkvara, mida kasutavad KOV-id. Peame vajalikuks rõhutada, et lemmikloomade andmete ühtsesse loomade registrisse kandmisel on kriitilise tähtsusega andmete migratsioon olemasolevatest andmekogudest,

koostöö olemasolevate registrite arendajatega ning KOV-idega, et andmete ülekandmine tõrgeteta õnnestuks. Oluline on ka lemmikloomade omanike teavitamine, et kust nad edaspidi oma lemmikloomade andmeid näevad ja saavad muuta.

9. Palume arvestada ka käesoleva kirja lisades esitatud eelnõu ja seletuskirja failis jäljega tehtud normitehniliste ja keelemärkustega ning märkustega eelnõu mõju kohta.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

Lisad:

1. Eelnõu fail Justiits- ja Digiministeeriumi märkustega
2. Seletuskirja fail Justiits- ja Digiministeeriumi märkustega

Markus Ühtigi 5191 4873
markus.yhtigi@justdigi.ee

Margreth Adamson
Mari Käbi
Kristel Niidas
Alar Teras
Karen Alamets
Aili Sandre